

KU LEUVEN

HIVA

RESEARCH INSTITUTE FOR
WORK AND SOCIETY

**Research Foundation
Flanders**
Opening new horizons

Jobs en vaardigheden in de circulaire economie in Vlaanderen

Matthias Multani & Kris Bachus

Arbeidsmarktcongres, 12 December 2022

Outline

- Circulaire jobs in Vlaanderen
 - Evolutie & aantal
 - Kenmerken & beroepen
- Verbetering op huidige methodes
- Case studie - Aanbevelingen

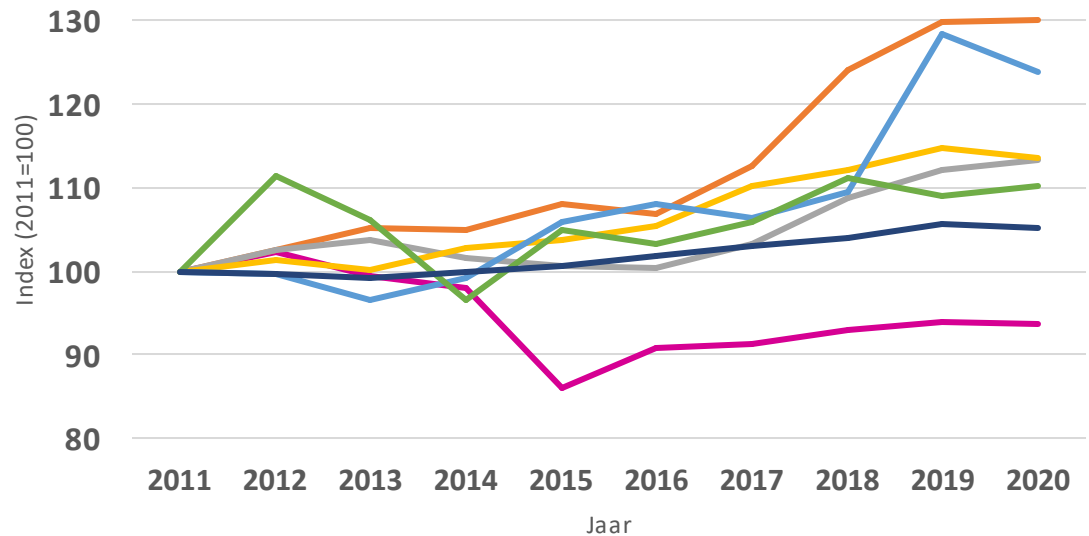
Circulaire jobs

- Geen eenduidige definitie van circulaire jobs
- Sectorgebaseerd:
 - Circulariteit van de job is gebaseerd op circulariteit van de sector, het proces of het bedrijf
 - Core circular jobs – indirect circular jobs – enabling circular jobs
 - Vaak NACE gebaseerd
 - 2021 Michelle policy brief + cemonitor.be
- Beroepsgebaseerd
 - Circulariteit van de job is gebaseerd op de opkomst, groei, of verandering van het beroep door een circulaire transitie
 - Belangrijke databarrières
 - Vb. wat veroorzaakt de opkomst, groei, of verandering? Hoe ziet een circulaire transitie er exact uit?

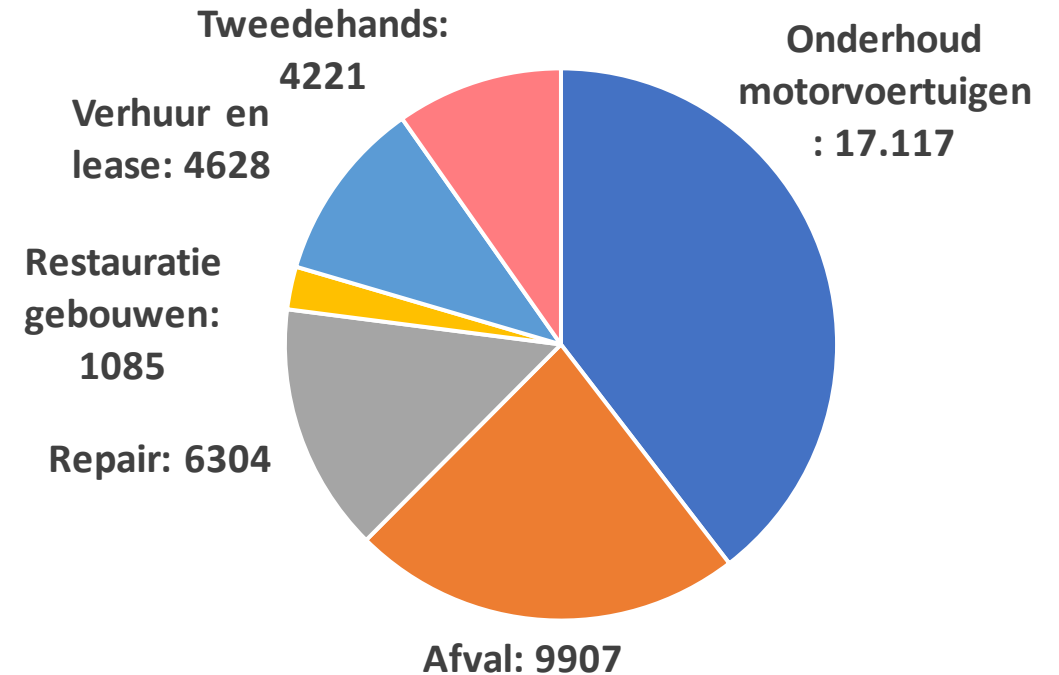
Circulaire sectoren

Description	NACE codes
Repair	33.110-33.190, 95.110-95.120, 95.210-95.290
Renting and leasing	77.200-77.299, 77.300-77.399
Waste Management and Material Recovery	37.000, 38.110-38.120, 38.211-38.222, 38.310-38.329, 46.771-46.779
Maintenance of motor vehicles	45.201-45.209, 45.310-45.320, 45.401-45.402
Second-hand sales	47.791-47.793
Building restoration	43.995

Evolutie en aantal werkenden (Vlaanderen)

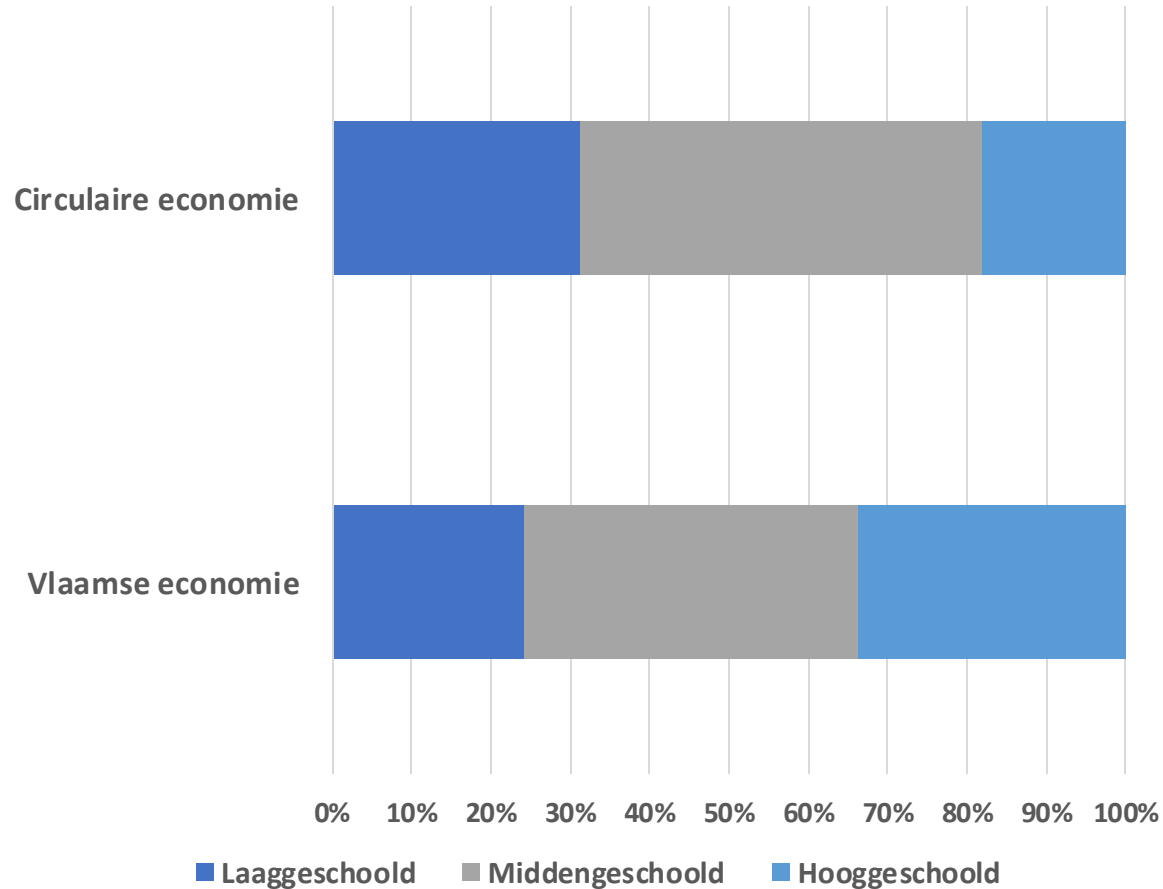
Evolutie van het aantal werknemers in de circulaire sectoren.
(Bron: eigen bewerking op basis van KSZ (bewerking Steunpunt Werk) en Bel-first)

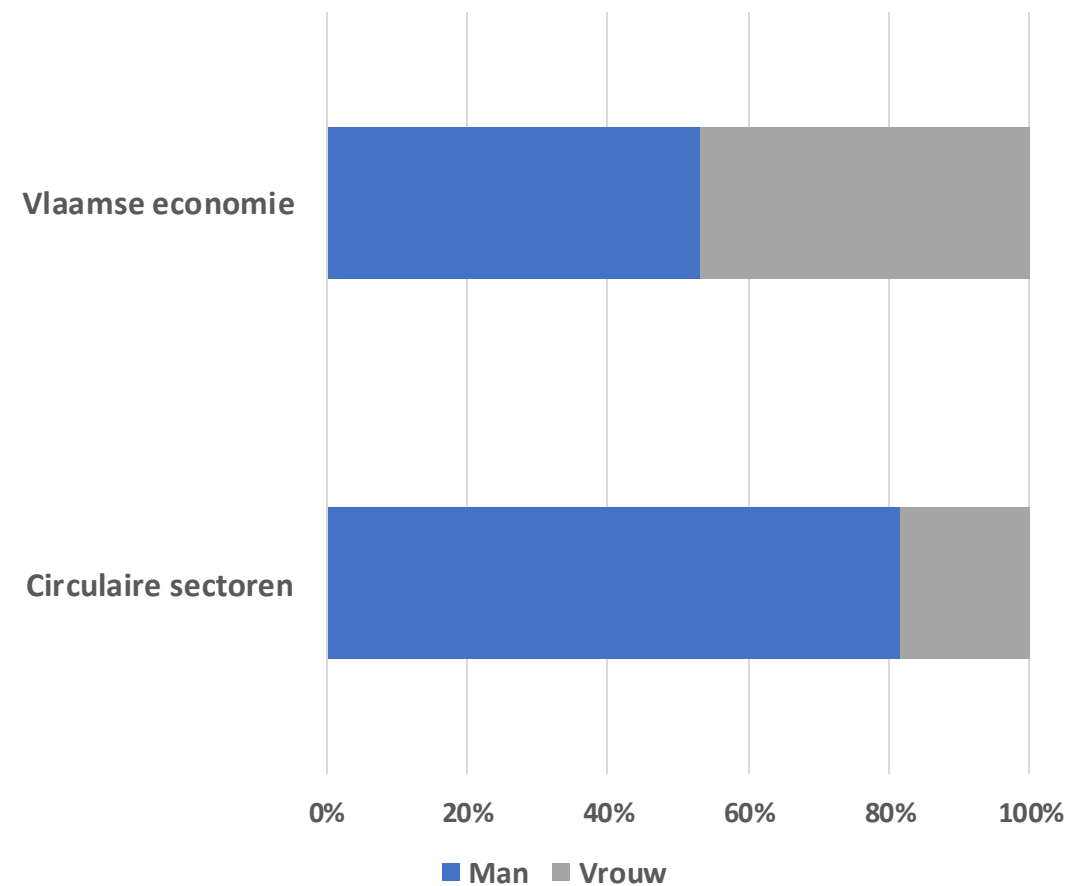
Aantal werknemers in circulaire sector in Vlaanderen in 2020 (Bron: eigen bewerking op basis van KSZ (bewerking steunpunt werk) en Bel-first).

Socio-demografische kenmerken

Opleidingsniveau

Geslacht

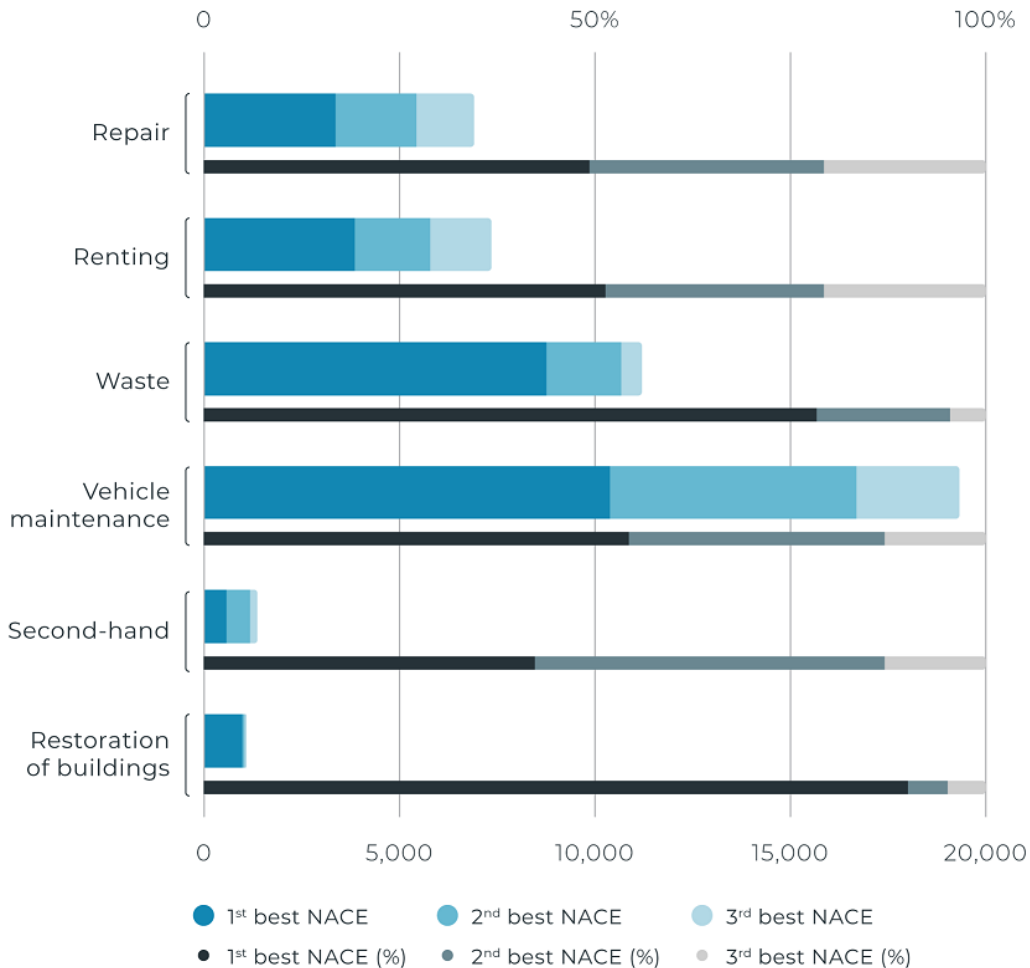

Beroepen in de circulaire sectoren

Beroep	%
Monteurs en reparateurs van motorvoertuigen	13,01
Monteurs en reparateurs van industriële en landbouwmachines	7,54
Vrachtwagenchauffeurs	5,69
Laders en lossers	4,33
Administratief medewerkers	4,21
Plaatwerkers	3,7
Magazijniers	3,42
Administratief medewerkers: Boekhouding	2,95
Vuilnisophalers	2,19
Afvalsorteerders	2,15

Belangrijkste beroepen in de circulaire sectoren (2020; Bron: EAK – Statbel)

Circulaire activiteiten

- Voegt circulaire bijkomstige activiteiten toe
- Haalt niet-circulaire bijkomstige activiteiten weg
- Tweedehandssector, reparatie, verhuur en leasing en onderhoud van voertuigen vaak als secundaire of tertiaire activiteit

Voorbij de NACE-aanpak

- Verlaat de NACE-codes
- Web-scraping en semantische analyse
- Circulaire concepten en informatie op de website

Aandeel van de verschillende sectoren in de totale circulaire tewerkstelling

Case: bouwsector

- Bestaande knelpuntberoepen
- Versnelde klimaattransitie
- Circulaire transitie
 - Nieuwe (circulaire) materialen
 - Digitale uitdagingen: BIM, materialenpaspoort,...
 - Nieuwe manieren van bouwen: modulair bouwen, veranderingsgericht bouwen, demonteerbaarheid,...
 - Veranderende rollen en sterkere samenwerking in de waardeketen

De ideale overheid

- Stelt duidelijke doelen
 - Standvastige langetermijnvisie
 - Duidelijk kader, afstemmen en coördineren
 - Kader selectief slopen
 - BIM-modellen
- Neemt drempels weg & stimuleert
 - Levenslang leren
 - Vereenvoudigd procedures en betere ondersteuning voor KMO's
 - Nieuwkomers op de arbeidsmarkt ondersteunen
- Communiceert & geeft het goede voorbeeld
 - Circulair aanbesteden
 - Coördinator circulariteit bij grote aanbestedingen
 - Sensibiliseert gericht
 - Vertelt een positief verhaal

Het ideale bedrijf

- Geeft het goede voorbeeld
 - Communiceert positief & transparant
 - Neemt haar rol als trekker van de circulaire transitie op
- Maakt ruimte & tijd voor
 - Minder evidente aanwervingen
 - Duaal leren & werken
 - Competentie-ontwikkeling en -versterking
- Werkt samen
 - Doorheen de waardeketen
 - Binnen de sector

De ideale werknemer

- Zet in op basiscompetenties
 - Is een trotse vakman
 - Heeft 21ste eeuwse vaardigheden
 - Digitaal, waardeketendenken, transversaal
 - Duurzaamheid als attitude
- Heeft een 'groeimindset'
 - Staat open voor samenwerking & vernieuwing
 - Intrinsieke motivatie om aan skills te werken
 - Zoekt mee naar circulaire oplossingen

Het ideale onderwijs

- Brengt de wereld binnen
 - Staat dicht bij de praktijk
 - Samenwerking met bedrijven
 - Focus op concrete veranderingen en beroepen
 - Zet duurzaamheid op de eerste plaats
- Verbreed het denken
 - Soft skills
 - Samenwerking en interdisciplinariteit
 - Creëert een liefde voor leren

Verdere info

Matthias Multani matthias.multani@kuleuven.be

Kris Bachus kris.bachus@kuleuven.be

MICHELLE

Multani, M., Ampe, K., Bachus, K. (2021), [Circular jobs in Flanders](#): policy brief, MICHELLE & CE-center.be.

Multani, M., Bachus, K., Ampe, K., Novak, M., Sosa, L., Dams, Y., Borms, L., Charlier, D. & Dierckx, R. (2022), [Measuring circular employment: An exploration of innovative methodologies and indicators](#), MICHELLE-project

Willeghems, G. & Bachus, K. (2019), [Modelling job creation in the circular economy in Flanders](#), CE-centre.be